

STANOWISKO
RADY MIASTA BYDGOSZCZY
Z DNIA 29 PAŹDZIERNIKA 2025 ROKU
W SPRAWIE KONSULTACJI PUBLICZNYCH STRATEGII ROZWOJU POLSKI DO 2035 R.

W związku z trwającym procesem konsultacji publicznych Strategii Rozwoju Kraju do 2035 r., mając na uwadze, iż przedmiotowe opracowanie to kluczowy dokument strategiczny polskiego państwa określający cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, Rada Miasta Bydgoszczy popiera uwagi zgłoszone w procesie konsultacji przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy.

Jednocześnie Rada Miasta Bydgoszczy w szczególności zwraca uwagę na następujące kwestie:

1. **Dokumenty strategiczne dotyczące planowania rozwoju kraju poprzez rozwój i wzmacnianie roli miast i ich obszarów funkcjonalnych powinny się opierać na możliwie najaktualniejszych danych i rzeczywistych potencjałach MOF-ów, gdyż właśnie rozwój funkcji aglomeracyjnych i pogłębianie współpracy międzysamorządowej w ramach obszarów funkcjonalnych wpisuje się w polityki rozwojowe Unii Europejskiej.** Brak rzetelnych danych i bazowanie na danych historycznych prowadzi do błędnych wniosków. Przykładem jest raport IRMiR „Hierarchia funkcjonalna miast w Polsce i jej przemiany w latach 1990-2020”, w którym Bydgoszcz została błędnie zakwalifikowana do kategorii: ośrodki regionalne, co zaniża jej rolę w strukturze osadniczej Polski.

Rada Miasta Bydgoszczy stoi na stanowisku, iż potencjał Bydgoszczy oraz jej obszaru funkcjonalnego w pełni zasługuje na miano metropolii ponadregionalnej i wnosi o zmianę klasyfikacji w tym zakresie. Potwierdzeniem takiego stanu rzeczy jest m.in. opracowanie Instytutu Rozwoju Miast i Regionów pt. „Baza ekonomiczna miast i ich obszarów funkcjonalnych”, w którym to obszar funkcjonalny Bydgoszczy zestawiony został na równym szczeblu m.in. ze szczecińskim obszarem metropolitalnym.

Ostatnie 5 lat to okres bardzo dynamicznego rozwoju Bydgoszczy i zacieśniania wielopłaszczyznowej współpracy w ramach MOF. Potencjały rozwojowe miasta notujące silny rozwój i mające szczególne znaczenie dla pozycji Bydgoszczy w kraju i Europie to m.in.:

- **Obronność** – rozwój jednostek NATO oraz rosnące znaczenie Bydgoskiego Garnizonu Wojska Polskiego w tym Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych. Dynamiczny rozwój przemysłu zbrojeniowego m.in. wybór WZL nr 2 w ramach offset-u do serwisu polskich samolotów F-16, podpisanie przez firmę Tel-Dat kontraktu na dostawę podzespołów do rakiet Patriot, zwiększenie mocy produkcyjnych firm Nitrochem i Belma, w tym uruchomienie produkcji pocisków 155mm.
- **Akademickość** – przekształcenie Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Politechnikę Bydgoską (jedyna uczelnia techniczna w regionie), otwarcie najnowocześniejszego w Polsce kampusu Akademii Muzycznej, nowe kierunki studiów, w tym drugi w mieście kierunek lekarski i stomatologia.

- Kultura – inwestycje w infrastrukturę instytucji kultury o łącznej wartości ponad miliarda zł, włączenie Bydgoszczy do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO w dziedzinie muzyki, co podkreśla jego wyjątkową rolę na kulturalnej mapie Polski i świata.
- Medycyna – rozwój wysoko wyspecjalizowanych szpitali (klinicznych i specjalistycznych), uruchomienie pierwszego w kraju Centrum Chirurgii Robotycznej oraz realizowany proces budowy Centrum Innowacyjnych Terapii Onkologicznych w Centrum Onkologii, badania i wdrożenia w zakresie medycyny oraz rozwój kierunków z zakresu medycyny i nauk o zdrowiu na bydgoskich uczelniach.
- Gospodarka – umacnianie Bydgoszczy jako huba technologicznego (silny sektor IT, cyberbezpieczeństwo ok. 60 centrów usług BPO, SSC, IT, R&D, ok. 1 000 specjalistów cyberbezpieczeństwa), huba przemysłowego, huba logistyczno-magazynowego.
- Dynamiczny rozwój infrastruktury transportowej – budowa dróg S-5 i S-10 oraz planowana Via Pomerania, modernizacja linii kolejowych nr 18, 131, 201 oraz rozwój jedyne w województwie międzynarodowego portu lotniczego, który jest także niezbędnym zapleczem dla Wojskowych Zakładów Lotniczych nr 2 w Bydgoszczy.

2. Rada Miasta Bydgoszczy wnosi także o wyraźne zaznaczenie w załączniku nr 4 do Strategii Rozwoju Kraju do 2035 roku różnicy potencjałów obu stolic Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Władze Bydgoszczy od lat sprzeciwiają się stawianiu w dokumentach strategicznych znaku równości pomiędzy Bydgoszczą i Toruniem. Bydgoszcz będąca siedzibą Wojewody Kujawsko-Pomorskiego jest największym i najsilniejszym ośrodkiem społeczno-gospodarczym województwa i motorem rozwoju w regionie. Według publikacji Oxford Economics – międzynarodowej firmy badawczej i konsultingowej działającej we współpracy z Uniwersytetem Oksfordzkim - Bydgoszcz znajduje się w gronie 20 najszybciej rozwijających się miast w Europie.

Różnice potencjałów obu miast wyraźnie diagnozuje m.in. przytaczany wyżej raport IRMiR z 2024 roku pt. „Baza ekonomiczna miast i ich obszarów funkcjonalnych”, w którym to MOF Bydgoszczy zakwalifikowano do piątego szczebla na równi z obszarem metropolitalnym Szczecina. Szósty szczebel obejmuje MOF Kielc i MOF Olsztyna, a MOF Torunia został zakwalifikowany do siódmego – ostatniego szczebla wraz z MOF-ami Białostoku, Zielonej Góry i Gorzowa Wielkopolskiego.

Brak rzetelnego przedstawiania faktów opartych na aktualnych danych i wskaźnikach godzi w interesy Bydgoszczy i ogranicza jej potencjał rozwojowy.

3. Rada Miasta Bydgoszczy sprzeciwia się także stwierdzeniu w powyższym załączniku jakoby Bydgoszcz i Toruń mogły rozwijać swoje funkcje metropolitalne wyłącznie cyt. „wspólnie lub w sposób komplementarny”. Miasto Bydgoszcz od blisko 10 lat prowadzi własną, intensywną i skuteczną politykę rozwoju obszaru funkcjonalnego w ramach Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz, którego obszar zamieszkuje około 600 tysięcy mieszkańców co stanowi blisko 30% populacji województwa. W ramach międzysamorządowej współpracy następuje intensywny rozwój komunikacji międzygminnej oraz prowadzone są wspólne działania

m.in. w zakresie zagospodarowania odpadów, promocji gospodarczej czy polityki senioralnej. Z drugiej strony - dotychczasowe doświadczenia jednoznacznie pokazują – że od czasu powstania Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 1999 roku pomiędzy Bydgoszczą a Toruniem i ich obszarami funkcjonalnymi nie wykształciły się w zasadzie żadne trwałe powiązania funkcjonalne. Obecnie procedowany jest wniosek o podział bydgosko-toruńskiego NUTS 3 na dwa odrębne NUTS 3 – bydgoski i toruński, który po akceptacji strony rządowej został skierowany zgodnie z procedurą rewizyjną przez Prezesa GUS do właściwych struktur Unii Europejskiej.

Rozdzielność funkcjonalna Bydgoszczy i Torunia znajduje odzwierciedlenie nie tylko w polityce terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego określonej w Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 roku — Strategia Przyspieszenia 2030+ (uchwała Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego nr XXVIII/399/20 z 21 grudnia 2020 r.), w której zgodnie z istniejącym stanem, wyodrębniono osobne obszary funkcjonalne Bydgoszczy i Torunia. W ramach tych obszarów zawiązано partnerstwa i tworzone są strategie terytorialne oraz realizowane są dwa odrębne instrumenty Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Powyższe znajduje także potwierdzenie m.in. w odpowiedzi na kierowane do ministerstwa uwagi do projektu Koncepcji Rozwoju Kraju 2050. Minister Funduszy i Polityki Regionalnej - Pani Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz – w piśmie z dnia 02.10.2024 r., znak: DSR-IXa.550.10.2024 wskazała na rozdzielną Bydgoszczy i Torunia - cyt. **„Nie jest również możliwe łączne zobrazowanie potencjału ośrodków Bydgoszczy i Torunia w sytuacji utrzymywania odrębności funkcjonalnej obu ośrodków (dwa odrębne Zintegrowane Instrumenty Terytorialne, przeciwległe ciążenia obu ośrodków do budowania powiązań funkcjonalnych — Bydgoszcz w kierunku zachodnim, Toruń w kierunku wschodnim)”**.

Prowadzenie autonomicznych polityk terytorialnych obu miast stołecznych Województwa Kujawsko-Pomorskiego dostrzegali także autorzy opracowania Instytutu Rozwoju Miast i Regionów pn. „Hierarchia funkcjonalna miast w Polsce i jej przemiany w latach 1990-2020”, gdzie także wskazano Bydgoszcz i Toruń jako dwa osobne miasta posiadające własne obszary funkcjonalne. Pani Agnieszka Sobala-Gwosdz współautorka ww. opracowania podkreśla w jednej z pisemnych wypowiedzi, że cyt. **„[...] Doszliśmy do jednoznacznego wniosku, że w obecnym momencie miasta te nie tworzą spójnego obszaru metropolitalnego.”** I dalej **„[...] dotychczasowe działania analizowanych miast regionalnych w większości prowadzą do dublowania inwestycji związanych z funkcjami wyższego rzędu, a działania komplementarne (np. opera w Bydgoszczy, wspólna spalarnia) są raczej wyjątkiem niż dominującą praktyką.”**

Przewodnicząca Rady Miasta Bydgoszczy

Monika Matowska